

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Cena ROCZNA w Rosyji

z pocztą a w Stolicy, z
noszeniem do mieszkań, 15
rubli; POZROCZNA 8 rubli
srebrem.

WTOREK, 24 Kwietnia,
6 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 23 Kwietnia,
5 Maja

Z BOŻEJ DOPOMAGAJĄCEJ ŁASKI MY, ALEXANDER DRUGI, CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH-ROSSYJSKI,

Moskiewski, Kijowski, Władimirski, Nowgorodski, Car Kazański, Car Astrachański, Car (Król) Polski, Car Syberyjski, Car Chersonezu-Tauryckiego, Pan Pskowski i Wielki Xiążę Smoleński, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Xiążę Estlandzki, Litewski, Liwski, Kurlandzki i Semigalski, Samogitski, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bułgarski i innych; Pan i Wielki Xiążę Nowogrodu ziemi Nizowskiej, Czernihowski, Riazkański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Biełozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mścisławski i całej Północnej Krainy, Władca i Pan Iwierskiej, Kartalińskiej, Gruzyjskiej i Kabardyńskiej ziemi i Ormiańskiej prowincyi, Czerkaskich i Gorskich Xiążąt i innych dziedziczny Pan i Władca, Następca Norwegijski, Hecog Schleswig-Holsteiński, Stormaruski, Ditmarski i Oldenburgski i tak dalej, i tak dalej, i tak dalej. Obwieszczamy niniejszym, że w skutek wzajemnego zgodzenia się między NAMI i Najjaśniejszymi Cesarzem Austrii, Królem Węgier i Czech, Cesarzem Francuzów, Królową Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Królem Prussyi, Królem Sardynii i N. Cesarzem Ottomanów, Pełnomocnicy NASI zawarli i podpisali w Paryżu 18 (30) Marca bieżącego 1856 roku Traktat Pokoju z Artykułem dodatkowym, które dosłownie brzmią jak następuje:

W Imię Boga Wszchemogącego.

NAJJAŚNIEJSI: CESARZ Wszzech Rosyji, Cesarz Francuzów, Królowa Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Król Sardynii i Cesarz Ottomanów, ożywiłi chęcią położenia kresu kłęskom wojny i pragnąc zapobiedz ponowieniu

się zwiłkań, które do niej doprowadziły, postanowili porozumieć się z Cesarzem Jegomością Austrii, we względzie zasad, jakie mają być nadane przywróceniu i utrwaleniu pokoju, zapewniając, przez skuteczne i wzajemne rękojmie, niezależność i całość Państwa Ottomańskiego.

W tym celu pomienieni NN. MONARCHOWIE wyznaczili na Swoich Pełnomocników, jako-to:

N. CESARZ Wszzech Rosyji, P. Alexego Hrabie Orłow, Swojego Jenerała-Adjutanta, Jenerała Jazdy, Dowodzącego CESARSKĄ Główną Kwaterą, Członka Rady Państwa i Komitetu Ministrów, mającego portrety NN. MONARCHÓW Błogiej pamięci CESARZA MIKOŁAJA I i szczęśliwie dziś Panującego CESARZA ALEXANDRA II z brylantami, kawalera orderu Św. Andrzeja Apostoła z brylantami i wszystkich Rosyjskich orderów, Austriackiego Św. Stefana wielkiego krzyża 1 stopnia, Pruskiego Orła Czarnego z brylantowemi ozdobami, Sardyńskiego orderu Annuncyady i wielu innych cudzoziemskich orderów; i Filipa Barona de Brunnow, Swojego Radcę Tajnego, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Związku Niemieckim i przy J. K. Wysokości Wielkim Xiążęciu Hesskim, kawalera orderu Św. Włodzimierza 1 stopnia, Św. Alexandra Newskiego z brylantowemi ozdobami, Orła Białego, Św. Anny 1 stop., Św. Stanisława 1 stop., Pruskiego Orła Czerwonego wielkiego krzyża 1 stop., Komandora Austriackiego orderu Św. Stefana i wielu innych cudzoziemskich orderów; N. Cesarz Austrii, P. Karola-Ferdynanda Hrabie von Buol-Schauenstein, kawalera Cesarzsko-Austriackiego orderu Leopolda wielkiego krzyża, Korony Żelaznej 1 stop., Cesarzkiego orderu Legii Honorowej wielkiego krzyża, Pruskich Orła Czarnego i Orła Czerwonego, CESARSKO-ROSSYJSKICH orderów Św. Alexandra Newskiego z brylantowemi ozdobami i Orła Białego, orderu Św. Jana Jerozolimskiego wielkiego krzyża, mającego Cesarzski order Medjidje 1 stop., i t. d. i t. d., Swojego Szambelana i Radcę Tajnego Rzeczywistego, Swojego Ministra Dworu i Spraw Zagranicznych, Prezesa Konferencyj Ministrów; i P. Józefa-Alexandra barona

von Hübner, kawalera Cesarskiego orderu Korony Żelaznej wielkiego krzyża, Wielkiego Urzędnika Cesarskiego orderu Legii Honorowej, Swojego Radcę Tajnego Rzeczywistego, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Dworze Francuzkim; N. Cesarz Francuzów P. Alexandra Hrabie Colonna-Walewskiego, Senatora Cesarstwa, Wielkiego Urzędnika Cesarskiego orderu Legii Honorowej, kawalera rycerskiego orderu Serafinów wielkiego krzyża, orderu ŚŚ. Maurycego i Łazarza wielkiego krzyża, mającego Cesarski order Medjidje 1 stop., i t. d. i t. d., Swojego Ministra Sekretarza-Stanu Spraw Zagranicznych; i P. Franciszka - Adolfa barona de Bourqueney, kawalera Cesarskiego orderu Legii Honorowej wielkiego krzyża i Austriackiego Leopolda wielkiego krzyża, mającego portret Sułtana z brylantami, i t. d. i t. d. Swojego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości; N. Królowa Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Wielce-Zacnego Jerzego-Wilhelma-Fryderyka hrabie of Clarendon, barona Hyde of Hindon, Para Połączonych Królestw, Radcę Jej Królewsko-Brytańskiej Mości w Radzie Tajnej, kawalera najszlachetniejszego orderu Podwiązki, kawalera chwalebego orderu Łaźni wielkiego krzyża, Naczelnego Sekretarza-Stanu J. K. Mości do Spraw Zagranicznych; i Wielce-Zacnego Henryka-Rycarda-Karola barona Cowley, Para Połączonych Królestw, Radcę J. K. Mości w Radzie Tajnej, kawalera chwalebego orderu Łaźni wielkiego krzyża, Posła Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Królowej Jmci przy N. Cesarzu Francuzów; N. Król Sardynii P. Kamilla Benso hrabie de Cavour, kawalera orderu ŚŚ. Maurycego i Łazarza wielkiego krzyża, kawalera Sabaudzkiego orderu Zasługi Cywilnej, kawalera Cesarskiego orderu Legii Honorowej wielkiego krzyża, mającego Cesarski order Medjidje 1 stop., kawalera wielu cudzoziemskich orderów wielkiego krzyża, Prezesa Rady Ministrów i Swojego Ministra Sekretarza-Stanu w wydziale Skarbu; i P. Salvatora margrabie de Villamarina, kawalera orderu ŚŚ. Maurycego i Łazarza wielkiego krzyża, Wielkiego Urzędnika Cesarskiego orderu Legii Honorowej i t. d. i t. d., Swojego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Dworze Francuzkim; i N. Cesarz Ottomanów, Muhammeda Emin-Aali-Paszę, Wielkiego Wezyra Państwa Ottomańskiego, mającego Cesarskie ordery Medjidje i Zasługi 1 stop., kawalera orderów wielkiego krzyża Cesarskiego orderu Legii Honorowej, Austriackiego Św. Stefana, Pruskiego Orła Czerwonego, Rosyjskiego Św. Anny, Sardyńskiego ŚŚ. Maurycego i Łazarza, Szwedzkiego Gwiazdy Polarnej i wielu innych cudzoziemskich orderów; i Mehemmeda-Dżemil-Beya, mającego Cesarski order Medjidje 2 stopnia, kawalera orderów ŚŚ. Maurycego i Łazarza wielkiego krzyża, Swojego Posła Nadzwyczajnego i Pełnomocnego przy N. Cesarzu Francuzów, uwierzytelnionego w tymże charakterze przy N. Królu Sardynii;

którzy zebrali się na Kongress w Paryżu.

Po szczęśliwie nastąpieniu między nimi porozumieniu się, NN. CESARZ Wszech Rosyji, Cesarz Austrii, Cesarz Francuzów, Królowa Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i

Irlandyi, Król Sardynii i Cesarz Ottomanów, zważając, że w interesie Europejskim, N. Król Prussyi, który podpisał Ugodę 13 Lipca 1841 roku, powinien być zawezwanym do uczestnictwa w nowo-zawijających się układach i oceniając ważność, jakiejby dodał dziełu ustalenia powszechnego pokoju spółdział tego Monarchy, zaprosili Go do przysłania Pełnomocników na Kongress.

W skutek tego N. Król Pruski mianował na Swych Pełnomocników, jako-to:

P. Othona Teodora barona von-Manteuffel, Prezesa Swojej Rady i Swojego Ministra Spraw Zagranicznych, kawalera Pruskiego orderu Orła Czerwonego 1 stopnia, ozdobionego wieńcem dębowym, koroną i berłem, Wielkiego Komandora orderu Hohenzollern, kawalera Pruskiego orderu Św. Jana, Węgierskiego Św. Stefana wielkiego krzyża, Św. Alexandra Newskiego, ŚŚ. Maurycego i Łazarza wielkiego krzyża i Turckiego Nisan Ifirdar i t. d. i t. d.; i P. Maxymiljana-Fryderyka-Karola-Franciszka hrabie von Hatzfeld - Wildenburg Schoenstein, Swego Radcę Tajnego Rzeczywistego, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Dworze Francuzkim, kawalera Pruskiego orderu Orła Czerwonego 2 stopnia z wieńcem dębowym i gwiazdą, kawalera Honorowego krzyża Hohenzollern 1 stopnia i t. d., i t. d., i t. d.

Pełnomocnicy, po wymienieniu swoich Pełnomocnictw, które zostały znalezione opatrzonemi w należyte formy, uchwaliłi między sobą artykuły następujące:

ARTYKUŁ 1. Od dnia wymiany ratyfikacyj obecnego Traktatu nastaje na wieczne czasy pokój i przyjaźń pomiędzy N. CESARZEM Wszech Rosyji z jednej, a N. Cesarzem Francuzów, N. Królową Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, N. Królem Sardynii, Jego Cesarską Mością Sułtanem — z drugiej strony, jako i pomiędzy Ich Dziedzicami i Następami, Ich Państwami i poddanymi każdego.

ART. 2. Skutkiem szczęśliwie przywróconego między wymienionemi Monarchami pokoju, territoria, zawojowane lub zajęte przez Ich Armije, będą wzajemnie opróżnione.

Urządzenia specjalne wskażą sposób opróżnienia, które powinno się odbyć o ile można najrychlej.

ART. 3. N. CESARZ Wszech Rosyji zobowiązuje się powrócić N. Sułtanowi miasto i cytadelę Kars, równie jak i inne części territorium ottomańskiego, które się znajdują zajętemi przez wojska Rosyjskie.

ART. 4. NN. Cesarz Francuzów, Królowa Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Król Sardynii i Sułtan, zobowiązują się powrócić N. CESARZOWI Wszech Rosyji miasta i porty: Sewastopol, Balaklawę, Kamiesz, Eupatorya, Kercz, Jeni-Kale, Kinburn, oraz wszystkie inne territoria, zajęte przez wojska sprzymierzone.

ART. 5. NN. CESARZ Wszech Rosyji, Cesarz Francuzów, Królowa Połączonych Królestw W. Brytanii i Irlandyi, Król Sardynii i Sułtan, udzielają zupełną i całkowitą amnestyą wszystkim tym z liczby swoich poddanych, którzy stali się winnemi jakiegobądź w ciągu działań wojennych uczestnictwa z nieprzyjacielem.

Zastrzega się zarazem jak najwyraźniej, że ta amnestya rozciąga się na tych poddanych każdego z Państw dotąd wojujących, którzy podczas wojny nie przestawali znajdować się w służbie drugiego wojującego Państwa.

ART. 6. Jeńcy wojenni będą niezwłocznie wydani tak z jednej, jak z drugiej strony.

ART. 7. N. CESARZ Wszech Rossyj, N. Cesarz Austrii, N. Cesarz Francuzów, N. Królowa Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, N. Król Prussyi i N. Król Sardynii obwieszczają Wysoką Portę za przypuszczoną do uczestnictwa w korzyściach Prawa publicznego i spółnictwa (concert) Europejskiego. NN. Panowie zobowiązują się, każdy ze swej strony, szanować niezależność i całość Państwa Otomańskiego, zaręczają wzajemnie ściśle dotrzymanie tego zobowiązania i skutkiem tego będą uważały wszelki czyn, zmierzający do jego naruszenia, jako kwestyą ogólnych praw i interesu.

ART. 8. Jeżeliby między Wysoką Portą, a jednym lub kilku z umawiających się Mocarstw, wynikło poróżnienie, zagrażające uchowaniu ich wzajemnych stosunków, wtedy i Wysoka Porta, i każde z tych Mocarstw, przed ucieczeniem się do użycia siły, dadzą innym umawiającym się stronom możliwość, zapobieżenia tej ostateczności przez swe pośrednictwo.

ART. 9. N. Sułtan, w stałej troskliwości o dobro swoich poddanych, nadawszy firman, który, ulepszając byt ich, bez różnicy wyznania, albo pochodzenia, uświęca Jego wspaniałomyślne zamiary co do chrześcijańskich ludności Państwa i pragnąc dać nowy dowód swych w tym względzie usposobień, postanowił udzielić Mocarstwom umawiającym się ten firman, wyszły z wolnej i samowładnej Jego woli.

Mocarstwa umawiające się uznają wysokie znaczenie tej komunikacji, rozumiejąc zarazem, że ta, w żadnym razie, nie ma pomienionym Mocarstwom dawać prawa mieszania się już wspólnie, już pojedynczo, do stosunków N. Sułtana Jmci z Jego poddanymi, ani do wewnętrznej Państwa jego administracji.

ART. 10. Konwencya 13 Lipca roku 1841, potwierdzająca starożytne prawo Cesarstwa Otomańskiego we względzie zamknięcia wejścia do Bosforu i Dardanellów, poddana została, za wspólną zgodą, pod nowe rozpoznanie.

Zawarty przez Wysokie umawiające się strony, zgodny z pomienionym prawidłem akt, załącza się do niniejszego traktatu i ma mieć taką moc i skutek, jak gdyby był składową jego częścią.

ART. 11. Morze Czarne obwieszczone zostaje neutralnym; otwarte dla żeglugi handlowej wszystkich narodów, wejście do jego portów i na jego wody wzręcz i na wieczne czasy wzbronionem zostaje dla statków wojennych Mocarstw tak nadbrzeżnych, jako i wszelkich innych, z temi tylko wyjątkami, które są wymienione w art. 14 i 19 niniejszego traktatu.

ART. 12. Wolna od wszelkich przeszkód żegluga w portach i na wodach Morza Czarnego podlegać ma jedynie urządzeniom kwarantanowym, celnym i policyjnym, posta-

nowionym w duchu przyjaźnym rozwiciu stosunków handlowych.

ART. 13. W skutek obwieszczenia Morza Czarnego neutralnym na zasadzie artykuł. 11, nie może być potrzebnem utrzymywanie lub zakładanie na brzegach jego wojennych arsenałów morskich, jako niemających już celu i przedmiotu; i przeto CESARZ Wszech Rossyj i J. C. Mość Sułtan obowiązują się nie zakładać i nie pozostawiać na tych brzegach żadnego wojennego morskiego arsenału.

ART. 14. NN. CESARZ Wszech Rossyj i Sułtan zawarli osobną konwencyą, oznaczającą liczbę i siłę lekkich statków które zostawują sobie prawo utrzymywać na Morzu Czarnem dla służby nadbrzeżnej. Ta konwencya załącza się do niniejszego traktatu i będzie miała taką siłę i skutek, jak gdyby była składową jego częścią. Nie będzie ona mogła być ani uchylona ani zmieniona, bez zgody Mocarstw, zawierających niniejszy traktat.

ART. 15. Umawiające się strony, za zobopolną zgodą stanowią, że prawidła uchwalone Aktem kongressu Wiedeńskiego co do żeglugi po rzekach, rozdzielających rozmaite posiadłości, albo przez takowe przepływających, będą na przyszłość w zupełności zastosowane do Dunaju i ujść jego. Obwieszczają też, że odtąd to postanowienie wchodzi do składu prawa publicznego Europejskiego i zostaje stwierdzone wzajemnem ich zaręczeniem.

Żegluga po Dunaju nie ma ulegać żadnym ścieśnieniom ani poborom prócz tych, które mianowicie są wskazane w poniżej następujących artykułach. Skutkiem tego nie będzie pobierana żadna opłata od samej żeglugi po rzece, ani żadne cło od towarów, składających ładunek statków. Przepisy policyjne i kwarantanowe, niezbędne dla bezpieczeństwa nadbrzeżnych tej rzeki Państw, powinny być stanowione w taki sposób, iżby, ile możliwości, były przyjaźnemi wolnemu krążeniu statków. Oprócz tych przepisów nie ma być swobodnej żegludze stawiono żadnych, jakiegobądź rodzaju przeszkód.

ART. 16. Dla przeprowadzenia do skutku postanowień artykułu poprzedzającego, wyznaczona będzie komisya, w której Rossya, Austrya, Francya, Wielka Brytanja, Prussya, Sardynija i Turcyja będą miały po jednym swoim delegowanym. Tej Komisji będzie polecono wskazać i dokonać roboty potrzebne dla oczyszczenia ujść Dunaju, poczynając od lsaczy i przyległych tym ujściom części morza, od piasków i innych przeszkód, które w nich zawadzają, tak iżby te części rzeki i pomienione części morza stały się w pełni sposobnemi do żeglugi.

Dla pokrycia kosztów, potrzebnych tak na te roboty, jako i na zakłady, mające za cel ułatwienie i zapewnienie żeglugi w ujściach Dunaju, będą ustanowione przez Komisya, większością głosów, stałe od statków, potrzebie odpowiednie opłaty, z koniecznym warunkiem, że w tym względzie, jak i we wszystkich innych, zachowana zostanie doskonała równość co do flag wszelkich narodowości.

ART. 17. Również wyznaczona będzie Komisya, złożona

z Członków od Austrii, Bawaryi, Wysokiej Partii i Wirtembergu, po jednym od każdego z tych Państw; do nich będą przyłączeni też Kommissarze trzech nad-Dunajskich Xięztw, mianowani z zatwierdzenia Partii. Ta Kommissya, która ma być nieustającą, powinna będzie: 1) ułożyć prawidła rzecznej żeglugi i policyi; 2) uprzętać wszelkie, jakiegobądź rodzaju przeszkody, które dotąd spotyka jeszcze zastosowanie rozporządzeń Traktatu Wiedeńskiego do Dunaju; 3) wskazać i zarządzić wykonanie potrzebnych na całej długości Dunaju robot; 4) po zwinieniu pomienionej w art. 16 ogólnej Europejskiej Kommissyi, czuwać nad utrzymaniem w należytem dla żeglugi stanie ujść Dunaju i przyległych im części morza.

ART. 18. Ogólna Europejska Kommissya powinna wypełnić wszystko, jej polecające się, zaś Kommissya nadbrzeżna ukończyć wszystkie wymienione w artykule poprzedzającym, w punktach 1 i 2 roboty, w zakresie lat dwóch. Po otrzymaniu o tym zawiadomienia, Mocarstwa, zawierające niniejszy Traktat, postanowią rozwiązanie ogólnej Europejskiej Kommissyi i od tej chwili na Kommissyą nadbrzeżną nieustającą przejdzie władza, której do tego czasu używać będzie Kommissya Europejska.

ART. 19. Dla zapewnienia skutku przepisów, które, za wspólną zgodą będą postanowione na wyżej wyłożonych zasadach, każde z umawiających się Mocarstw ma prawo utrzymywać w każdym czasie, w ujściach Dunaju, po dwa lekkie morskie statki.

ART. 20. W zamian za miasta, porty i terytoria, wymienione w Artykule 4 niniejszego Traktatu, i dla tym większego zapewnienia swobodnej żeglugi po Dunaju, N. CESARZ Wszech Rossyi zgadza się na wyprowadzenie nowej granicznej linii w Bessarabii.

Za początek tej linii naznacza się punkt na brzegu Morza Czarnego, położony o jeden kilometr na wschód słonego jeziora Burnas, skąd będzie poprowadzona prostopadle do Akermanskiej drogi, którą pojdzie do Wału Trajana, przejdzie z południa pod Bołgradem, a potem w górę rzeką Jałpuch, na wysokości Saracika, aż do Katamori nad Prutem. Od tego punktu, w górę rzeki, dawna między obu Państwami granica, pozostanie bez zmiany.

Nowa linia graniczna ma być szczegółowo wytknięta przez umyślnych Komisarzy umawiających się Mocarstw.

ART. 21. Obszar ziemi ustąpiony przez Rossyą będzie przyłączony do Xięztwa Mołdawii, pod zwierzchnie władztwo Wysokiej Partii.

Mieszkający na tym obszarze ziemi będą używali praw i przywilejów, służących Xięztwom i w ciągu lat trzech wolno im będzie przesiedlić się na inne miejsca i swobodnie rozrządzać swoją własnością.

ART. 22. Xięztwa Wołoszczyzny i Mołdawii, będą, pod zwierzchniem władztwem (Suzaineté) Partii, i rękojmnią umawiających się Mocarstw, zażywały praw i przywilejów jakie im służą obecnie. Żadnemu z poręczających Mocarstw nie ma służyć wyłączne nad niemi orędownictwo. Nie udzie-

la się też żadne szczególne prawo wdawania się w wewnętrzne ich sprawy.

ART. 23. Wysoka Porta obowiązuje się zachować w tych Xięztwach Rząd niezależny i narodowy, również zupełną swobodę wyznania, prawodawstwa, handlu i żeglugi.

Obecnie w nich obowiązujące prawa i ustawy będą rozpatrzone. Dla zupełnej zgody we względzie tego rozbioru, wyznaczona będzie osobna Kommissya, o skład której umawiające się Państwa mają się wzajemnie porozumieć. Ta Kommissya zbierze się niezwłocznie w Buchareście; — przy niej będzie Kommissarz Partii.

Kommissya obowiązana jest zbadać obecny stan Xięztw i uchwalić zasady przyszłej ich organizacyi.

ART. 24. N. Sultan Jmé przyrzeka zwołać niezwłocznie w każdej z dwóch Prowincyj, umyślny Dywan, złożony w taki sposób, iżby mógł być dokładnym przedstawicielem interesów wszystkich stanów społeczności. Powołaniem tych Dywanów będzie wyrazić życzenia ludności, we względzie ostatecznego urządzenia Xięztw.

Osobna instrukcyja od Kongressu określi stosunki Kommissyi względem tych Dywanów.

ART. 25. Po uależytém rozważeniu zdań, wyrażonych przez oba Dywany, Kommissya niezwłocznie przesła do obecnego siedliska Konferencyj wypadek własnych prac swoich w tym przedmiocie.

Ostateczne porozumienie ze Zwierzchniem nad Xięztwami Mocarstwem, ma być zatwierdzone przez Konwencyą, która będzie zawarta przez Wyokie umawiające się strony w Paryżu, a przez Hatti-Szeryf, zgodny z zawarowaniami Konwencyi, postanowiona będzie ostateczna organizacyja tych prowincyj, mająca odtąd zostawać pod zbiorową rękojmnią wszystkich Mocarstw, które niniejszy Traktat podpisały.

ART. 26. W Xięztwach będzie siła zbrojna narodowa, dla strzeżenia bezpieczeństwa wewnętrznego i zachowania bezpieczeństwa granic. Żadne nie mają być dopuszczane przeszkody w razie nadzwyczajnych środków obrony, jakieby, za zgodą Partii, mogły być w Xięztwach przedsiębrane dla odparcia napaści z zewnątrz.

ART. 27. Jeżeli wewnętrzna spokojność Xięztw znajdzie się w niebezpieczeństwie lub będzie naruszona, Wysoka Porta porozumieć się ma z innemi umawiającemi się Mocarstwami we względzie środków, potrzebnych dla utrzymania lub przywrócenia prawnego porządku. Bez poprzedniego zgodzenia się między temi Mocarstwami, żadne zbrojne wdanie się nie będzie mogło mieć miejsca.

ART. 28. Xięztwo Serbii, pozostaje, jak dotąd, pod Zwierzchniem Władztwem Wysokiej Partii, stosownie do Cesarzkich Hatti-Szeryfów, któremi są zatwierdzone i oznaczone prawa i przywileje jego, które odtąd zostają pod zbiorową rękojmnią umawiających się Mocarstw.

Skutkiem tego, pomienione Xięztwo zachowa swój niezależny i narodowy zarząd, oraz zupełną swobodę wyznania, prawodawstwa, handlu i żeglugi.

ART. 29. Wysoka Porta zachowuje ustanowione dawniejsze

urządzeniami prawo utrzymywania garnizonu. Bez poprzedniego zgodynia się pomiędzy umawiającymi się Mocarstwami, żadne zbrojne do Serbii wdanie się nie będzie mogło być dopuszczone.

ART. 30. N. CESARZ Wszech Rossyj i N. Sultan, zachowują w całości posiadłości Swoje w Azji, w takim składzie, w jakim te prawnie zostawały przed zerwaniem dobrego porozumienia.

Dla uniknięcia wszelkich miejscowych sporów, linije granicy będą sprawdzone i, w razie potrzeby, poprawione, ale w taki sposób, iżby nie wyniknął żaden terytorjalny uszczerbek ani dla jednej, ani dla drugiej strony.

W tym celu, niezwłocznie po przywróceniu dyplomatycznych stosunków między Dworem Rosyjskim i Wysoką Portą, posłana będzie na miejsce, złożona z dwóch Komisarzy Rosyjskich, dwóch Komisarzy Otomańskich, jednego Komisarza Francuzkiego i jednego Komisarza Angielskiego, Komisya. Ta powinna ukończyć polecone jej dzieło w ciągu ośmiu miesięcy, licząc od dnia wymiany Ratyfikacyj obecnego Traktatu.

ART. 31. Territoria, zajęte w czasie wojny przez wojska NN. Cesarza Austrii, Cesarza Francuzów, Królowę Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, i Króla Sardyńskiego, na zasadzie Konwencyi, podpisanej w Konstantynopolu, 12 Marca 1854 roku między Francją, Wielką Brytanią i Wysoką Portą, 14 Czerwca tegoż roku między Wysoką Portą i Austrią i 15 Marca 1855 roku między Sardynią i Wysoką Portą, będą opróżnione po wymianie Ratyfikacyj niniejszego Traktatu w czasie, ile możności najrychlejszym. Dla wskazania terminów i środków dokonania tego, ma nastąpić układ między Wysoką Portą i Mocarstwami, których wojska zajmowały jej posiadłości.

ART. 32. Dopokąd Traktaty lub Konwencye, obowiązujące przed wojną między Państwami, które następnie z sobą wojowały, nie zostaną wznowione lub zastąpione nowemi Aktami, wzajemny handel, tak przywozowy jak i wywozowy, powinien być prowadzony na zasadzie urzędzeń, które miały moc i skutek przed wojną i poddani tych Mocarstw, pod wszystkiemi innemi względami, traktowani będą narówni z narodem, najbardziej sprzyjającym.

ART. 33. Konwencya, zawarta w dniu dzisiejszym między N. CESARZEM Wszech Rossyj z jednej, a NN. Cesarzem Francuzów i Królową Połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi z drugiej strony, we względzie wysp Alaud'skich, jest i pozostaje załączoną do niniejszego Traktatu i będzie miała taką moc i skutek, jak gdyby była składową jego częścią.

ART. 34. Niniejszy Traktat będzie zaratyfikowany i Ratyfikacye jego wymienione w Paryżu, w ciągu czterech tygodni, lub wcześniej, jeżeli możność pozwoli.

W dowód czego, Pełnomocnicy Wysokich umawiających się Stron niniejszy Traktat podpisali i stwierdzili takowy pieczęciami herbów swoich.

W Paryżu, w dniu 30 Marca 1856 roku.

Podpisali: Orłow.—Brunnow.—Buol-Schauenstein.—

Hübner.—A. Walewski.—Bourqueney.—Clarendon.—Cowley.—Manteufel.—Hatzfeld.—K. Cavour.—D. Villamarina.—Aali.—Mehemmed-Dżemil.

Artykuł dodatkowy i przechodni. Postanowienia Konwencyi o ciałinach, nie będą stosowane do okrętów wojennych, które, przez Mocarstwa przedtem wojujące, będą użyte do wywiezienia morzem wojsk ich z terytoriów, przez nie zajmowanych. Te postanowienia nabędą zupełnej mocy obowiązującej, jak skoro to wywiezienie wojsk, będzie całkowicie ukończone.

W Paryżu, 30 Marca 1856 roku.

(Podpisy jak wyżej.)

W skutek tego, po należytem rozważeniu tego Traktatu z Artykułem dodatkowym, My przyjęliśmy je za dobre, utwierdziśmy i zaratyfikowali, jakoż niniejszem za dobre przyjmujemy, potwierdzamy i ratyfikujemy w całkowitej ich treści, obecując CESARSKIM SŁOWEM NASZYM za NAS, DZIEDZICÓW I NASTĘPÓW NASZYCH, że wszystko w tym Traktacie z Artykułem dodatkowym postanowione, zachowane i pełnione będzie nienaruszenie. Na zaręczenie czego, My tę NASZĄ CESARSKĄ RATYFIKACYJĘ, własnoręcznie podpisawszy, rozkazaliśmy stwierdzić NASZĄ PIECZĘCIĄ STANU. Dany w S. Petersburgu, Kwietnia 3 dnia, lata od Narodzenia Chrystusa Pana tysiąc osmset pięćdziesiąt szóstego, Panowania NASZEGO drugiego.

Na oryginalne własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

Kontrasygnował Kanclerz Państwa Hrabia Nesselrode.

(Podług Ukazu Rządzącego Senat, przy którym ten Traktat jest podany do wiadomości powszechnej, Ratyfikacye jego zostały wymienione w Paryżu dnia 15 (27) Kwietnia bieżącego roku. Konwencye do tego Traktatu załączone, zostały odłożone do przyszłego N^o.)

NOWINY DWORU.

W przeszły Poniedziałek, 16 Kwietnia, vice-hrabia Jonghe d'Ardoie, Minister-Rezydent Króla Jmci Belgów, miał zaszczyt być przedstawionym N. CESARZOWEJ MARYI ALEXANDROWNIE.

We Wtorek, 17, w rocznicę Urodzin N. CESARZA JMCI, Członkowie Ciała Dyplomatycznego mieli zaszczyt składać swe powinszowania NN. CESARZOWI i CESARZOWEJ, oraz Królowej-Matce Niderlandów ANNIE PAWŁOWNIE.

Z tego powodu hrabia de Borchgrave d'Allena, Sekretarz Poselstwa Belgijskiego i baron de Beek Friis, Urzędnik Poselstwa Szwecyi i Norwegii, mieli zaszczyt być przedstawionymi N. CESARZOWEJ MARYI ALEXANDROWNIE.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 15 Kwietnia, Kanclerz Państwa Minister Spraw Zagranicznych Hrabia Nesselrode, na własną prośbę, Najlaskawiej uwalnia się od Zarządu Ministerstwem Spraw Zagranicznych, z pozostaniem Kanclerzem i Członkiem Rady Państwa.

stwa; — Mianowani: Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Dworze Cesarsko-Austryackim, Radzca Tajny *xiążę Gorczałow*, Ministrem Spraw Zagranicznych; — Zarządzający Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Towarzysz Ministra, Senator, Radzca Tajny *Sieniawin*, Członkiem Rady Państwa, z pozostaniem Senatorem i w wiedzy Ministerstwa Spraw Zagranicznych; Koniuszy Dworu J. C. Mości *Tołstoj*, Towarzyszem Ministra Spraw Zagranicznych i Senatorem, z pozostaniem Koniuszym Dworu; Senator, Radzca Tajny *Kowalewski*, Kuratorem okręgu Naukowego Moskiewskiego, z pozostaniem Senatorem; Vice-Dyrektor Inspektorskiego Departamentu Wydziału Cywilnego, Rzeczyw. Radzca Stanu *Suworow*, Pełniącym obowiązki Dyrektora tegoż Departamentu, i Towarzyszem Sekretarza Stanu, Zarządzającego I Oddziałem Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, na miejsce Rzeczyw. Radzcę Stanu, Szambelana *Wielńskiego*, który otrzymuje urlop dla poratowania zdrowia; Rzeczywiści Radzcy Stanu: Gubernator miasta Kiachty *Rehbinder*, Pełniącym obowiązki Kuratora Kijowskiego okręgu Naukowego i Rektor CESARSKIEGO Uniwersytetu S.-Petersburskiego *Pletniew*, Członkiem Głównego Szkół Rządu, z pozostaniem Rektorem; Radzca Stanu: Ołoniecki Vice-Gubernator *Bolszew*, Vice-Gubernatorem Wileńskim, zaś pełniący obow. Vice-Gubernatora Wileńskiego, Radzca Dworu *Durnowo*, pełniącym obowiązki Vice-Gubernatora Ołonieckiego; — Zostają podwyższeni do rang: Rzeczywistego Tajnego Radzcy, Kurator S.-Petersburskiego okręgu Naukowego, Senator, Radzca Tajny *Musin-Puszkina*, z uwolnieniem od obowiązków Kuratora i z pozostaniem Senatorem; Radzcy Tajnego, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Zarządzający S.-Petersburskiem Głównem Archiwum *Timkowski*, Dyrektor Departamentu Azyatyckiego *Lubimow* i Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Dworach Pruskim W. X. Mecklemburg-Schwerin'skim i Mecklemburg-Strelitzkim baron *Budberg*; — Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Naczelnik Oddziału Departamentu stosunków Wewnętrznych Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Ricard*, z pozost. Zarządzającym tymże oddziałem; Zostający w Ministerstwie Spraw Zagranicznych *xiążę Wołkoński*, z pozost. Szambelanem, *Bazili*, Radzca Poselstwa w Wiedniu *Balabin*, Jeneralny Konsul w Hiszpanii *Felkerzam*, Sprawujący interessa przy miastach Hamburgu, Lubece i Bremie Kamer-junker *Kudriawski* i Radzca Missyi w Berlinie Kamer-junker baron *Nikolai*; Zarządzający Krymskim solowym Zarządem *Ozerechowski*, i Członkowie Rad ze strony Kontroli Państwa w Departamentach Ministerstwa Wojny: Prowiantskim *Sawicki* i Osad Wojskowych *Chitrowo*.

Ukazy CESARSKIE do Rządzącego Senatu.

17 Kwietnia. Przed tém, dla urządzenia uroczystości Koronacyi NAJJAŚNIEJSZYCH Poprzedników NASZYCH, ustanawiana była zawczasu szczególna Kommissya. Dziś, kiedy istnieje Ministerstwo Dworu CESARSKIEGO, uznając wyznaczanie takiej Kommissyi zbyt ciężkim i pociągającym za sobą niepotrzebne koszta, znajdujemy właściwym wszelkie przy-

gotowania ku przyszłej NASZEJ i Najmilszej Małżonki NASZEJ Koronacyi, poruczyć pomienionemu Ministerstwu, pod głównym nadzorem Ministra.

Rządzący Senat nie omieszka uczynić należyte w skutek tego rozporządzenie.

Tegoż dnia. Manifestem, w dniu dzisiejszym wydanym, obwieściwszy o mającej spełnić się w miesiącu Sierpniu roku bieżącego Koronacyi NASZEJ, uznaliśmy za właściwe, na ten czas wezwać do pierwiastkowej stolicy NASZEJ Moskwy Gubernijalnych Marszałków Szlachty i Burmistrzów miast gubernijalnych, wyłączając Syberyjskie, z powodu ich wielkiej odległości.

Rządzący Senat nie omieszka uczynić wczesne ku temu rozporządzenie.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Rządzącego Senatu 6 Kwietnia, z powodu zawarcia pokoju, Jenerał-Adjutant *xiążę Mienszikow 1*, zostaje uwolniony od obowiązków Kronstadt-skiego Wojennego Jenerał-Gubernatora z pozost. Członkiem Rady Państwa i Jenerał-Adjutantem; — 7 tegoż m., Rzeczywisty Radzca Stanu *Bulhakow*, zostaje uwolniony od urzędu Kałużskiego Cywilnego Gubernatora i zaliczony do Ministerstwa Dóbr Państwa; — 8 tegoż m., Dyrektor Kancellaryi Namiestnika w Królestwie Radzca Tajny *Eliaszewicz*, mianowany Senatorem Warszawskich Departamentów Senatu, z pozostaniem Zarządzającym Kancellaryą Namiestnika; — 12 tegoż m., Kijowski Wojenny, Podolski i Wołyński Jenerał-Gubernator Jenerał-Adjutant, Jenerał-porucznik *Wasilczykow*, zostaje uwolniony od zarządu Kijowskim okręgiem naukowym; a pełnienie obowiązków Kuratora tego okręgu powierzone zostaje Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Rehbinder*, (Patrz wyżej, Rozk. Dienne). — Tegoż dnia, z powodu zawarcia pokoju, Jenerał-Adjutant Jenerał jazdy *Grabbe 1*, zostaje uwolniony od obow. Wojennego Gubernatora miasta Rewla i Dowodzącego wojskami w Estlandyi rozmieszczonemi. — 15 tegoż m., mianowany Towarzyszem Ministra Spraw Zagranicznych Koniuszy Dworu *Tołstoj*, ma zarządzać pod kierunkiem Ministra potocznymi sprawami tego Ministerstwa, i porozumiewać się w tychże z Ministrami i Głównozarządzającymi osobnemi Wydziałami; — Inspektor Uczebnych morskich ekwipażów Jenerał-porucznik *Kochius*, mianowany Członkiem Jeneralnego Audytoryatu Marynarki; — Rzeczyw. Radzca Stanu Szambelan hrabia *Nesselrode*, mianowany Pełniącym obowiązki Mistrza Dworu CESARSKIEGO z pozostaniem Młodszym Radzcą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych; — 17 tegoż m., Najwyższym Marszałkiem Koronacyi CESARSKIEJ mianowany Rzeczywisty Tajny Radzca 1 klasy *xiążę Golicyn*, a Najwyższym Mistrzem Obrzędów, Wielki Mistrz Obrzędów Dworu CESARSKIEGO hrabia *Borch*.

— W dniu 5 Marca b. r. N. CESARZ Jmć Najłaskawiej raczył zezwolić na mianowanie Rektora S.-Petersburskiej Akademii Duchownej, Najprzew. *Makarego*, Biskupa Winińskiego, Członkiem Głównego Szkół Rządu, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 17 Kwietnia pozostało chorych 209 — w ciągu doby zachorow. 31 — wyzdr. 0 — umarło 6 — po 18 Kwietnia pozostało chorych 254.

W ciągu doby zachor. 42 — wyzdr. 5 — umarło 14 — po 19 Kwietnia pozostało chorych 257.

W ciągu doby zachor. 38 — wyzdr. 4 — umarło 14 — po 20 Kwietnia pozostało chorych 277.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIJA.

LONDYN, 24 Kwietnia, w nocy. (Przez telegraf.) Na posiedzeniu tej nocy Izby Gmin lord Palmerston złożył papiery dotyczące się kwestyi Amerykańskiej. P. Bulwer zapowiedział, iż poda wniosek w tym przedmiocie. — Lord Goderich wniosł, iżby każdy z kandydatów na urzędy cywilne był obowiązany złożyć examin. Rząd przystał na ten wniosek ale żądał, żeby kandydaci byli podawani przez Ministrów, jako Naczelników Wydziałów. Lord Goderich nie przyjął takiego dodatku i odniósł zwycięstwo nad Gabinetem. Wniosek jego przeszedł bez poprawy 108 głosami przeciw 87.

— W Izbie Lordów, hr. Clarendon zapewniał, że zajęcie Parmy przez Austryaków żadnej nie ma ważności i że kwestya Włoska dojrzała była rozważona na konferencyi Paryskiej Lord Lyndhurst zapowiedział, że poda wniosek we względzie Parmy.

— Piszą 25 Kwietnia, w dniu przeglądu floty przez Królowę, z Portsmouth do *Morning Post*: «Pogoda przepyszna, słońce promieniejące, wiatr łagodny; wszystkie okręty od stop do głów przybrane we flagi, stawią czarujący widok; tłumy co godzina wzrastają; każdy pociąg drogi żelaznej przywozi nam tysiące ciekawych.

«Królowa ze swém przybyciem spóźniła się o godzinę z powodu nadzwyczajnego nacisku na drodze żelaznej. Przy wejściu do portu flaga Królewska powitana była 21 wystrzałem z dział bez mała 50 okrętów liniowych.

«Niepodobna opisać wspaniałości widoku.

«Około 40 okrętów rządowych są użyte dla obwożenia podczas przeglądu osób zaproszonych i uprzywilejowanych; tyleż okrętów przybywa z Southampton.

«O południu jacht Królowej Jmci przejeżdżał przed linijami, które rozciągają się od Osborne do Cowes, na przeszczeniu 8 mil

«Wszystko urządzone doskonale dla uniknienia wszelkiego zamieszania.»

— Z *Morning Post* bierzemy niektóre szczegóły o tej uroczystości morskiej, która w swych wymiarach i wspaniałości przeszła wszystko, cokolwiek dotąd było w tym względzie widziane.

«Flotta, od samego rana, czekając na przybycie Królowej uszykowała się na przestrzeni około siedmiu mil od wschodu na zachód, licząc w okrętach liniowych, fregatach, słupach, bateriach pływających, bombardach i kanonjerkach przeszło 240 statków, z których 10 tylko żaglowych.

«W odległości dość znacznej, dla pozostawienia tej ogromnej flocie zupełnej swobody ruchów, ujrano wprędce rozwijającą się w prawdziwie malowniczym nieładzie inną flotę jeszcze liczniejszą, złożoną ze statków wszelkiej natury i wszelkiej wielkości, od świetnych pakiebotów kompanii Indyjskiej i kompanii Wschodniej, do skromnych batów które zwykle niemają innego przeznaczenia, jak służyć za przewozowe promy. Była to flotta niezliczonego mnóstwa widzów, przybywających ze wszystkich punktów Anglii i z zagranicy.

«Dzięki przeczonym rozporządzeniom władzy, żadne zamieszanie, żaden przypadek nie zdarzył się wśród ruchu tylu okrętów, z których każdy usiłował zająć co najdogodniejsze miejsce dla używania widoku.

«Od samego rana stan powietrza zapowiadał na dzień cały najpiękniejszą pogodę.

«Przedport Portsmouth'u nie stawił od stworzenia świata widoku świetniejszego i równie świątecznego, nad ten, który miał się rozwinąć przed oczami Królowej, w chwili Jej przybycia. Brzeg z obu stron był pokryty niezliczoną masą widzów. Trzy części miasta wysłały tam całą swą ludność stałą i całą tę ogromną masę przybyszów, która się tu zgromadziła od wczora.

«O 40 minut na 12 salwy artylleryi obwieściły przybycie na stacyą drogi żelaznej pociągu Królewskiego.

«Z Królową przyjechali Xiążę Albert, Xiążę Cambridge, Xiążę Walii, Xiężniczka-Królowna i trzej najmłodsze dzieci Królewskie.

«Admirał Charles Wood i kontr-admirałowie Berkeley, Eden, Richards, kapitan Milne i sir Robert Peel przyjeźli Królowę na stacyi.

«Xiążę Edward Saxe-Weimar, Admirał sir Edmund Lyons, i P. Jurieu de la Gravière, admirał francuzki, połączyli się z władzami angielskimi dla powitania Królowej. N. Pani przyjeźła ich nader łaskawie i zaprosiła na swój jacht Królewski.

«O południu, wśród gromu dział wszystkich okrętów portu, Królowa wsiadła ze swym orszakiem na «*Victoria and Albert*» i w kilka potem minut wspaniały jacht Królewski, z banderą admirałską na maszcie przodowym i chorągwią Królewską na wielkim maszcie, wychodził powolnie z portu, poprzedzany od flotylli statków parowych, pokrytych literalnie tysiącami osób, które witały Królowę okrzykami zapału.

«W chwili, kiedy Królowa podjechała ku Spithead, cała flotta razem dała salwę z dział, której echo nie było jeszcze umilkło, kiedy jacht Królewski zawrócił na zachód, przeszedł poza Gickicker-Point, pośród kanonjerek i reszty floty. Przegląd wtedy się zaczął.

«Jakkolwiek gorliwie władze starały się iżby Członkowie Parlamentu i wyżsi urzędnicy Korony byli dobrze usłużeni w tym razie, te ich starania najzupełniej się nie udały. Lordowie i Członkowie Izby Gmin nic a nic nie widzieli, ani rzekomej bitwy morskiej, ani przejścia sznurem kanonjerek, ani ataku bateryj i fortów, ani nawet dymu. Rozkosze Członków Parlamentu ograniczyły się do przejażdżki morzem tam i na powrot.»

— Rodzina Królewska opuści pałac Buckingham 10 Maja dla spędzenia dwóch lub trzech tygodni na wyspie Wight. Królowa Jmć wróci do Londynu na swoje urodziny 29 Maja, oraz dla znajdowania się na uroczystościach publicznych, mających się wyprawiać z powodu zawartego pokoju. Przygotowania do tych uroczystości zaczęły się już wszędzie w Victoria-Park, Greatna-Green i Prinrose Hill.

— Rozkazem Admiralicji 11 Kwietnia przepisany został jednakowy mundur dla całej marynarki angielskiej.

Londyn, 25 Kwietnia. (Tel.) Na posiedzeniu Izby Gmin tej nocy, lord Palmerston zaprzeczył rozpuszczonej pogłosce o wysłaniu do Kanady 10,000 wojska angielskiego. Posyła się tylko 4,000 ludzi na całą przestrzeń posiadłości Angielskich w Ameryce północnej. Nie jest też prawdą, że ma być posłane wojsko do Costa-Rica przeciw zawłaszczeniom Walker'a, który z Nicaragua, po jej opanowaniu, kraj ten najeżdża.

— Gazeta *Sun* z dnia 23 Kwietnia, wyszła z zaobłą obwódką. W tym numerze umieszczony jest tekst traktatu, który *Sun* uważa za hańbę dla Anglii. Na przyszłych posiedzeniach Parlamentu posłyszymy zapewne echo tej opinii.

— Na Giełdzie dziś: Konsolidy 95 — Rossyjskie 5 procentowe 105 — 4½ procentowe 94½ (P. P.)

FRANCYA.

Kongres Paryski ukończył swe prace; otwarte posiedzeniem 25 Lutego, zamknęły się one posiedzeniem 17 Kwietnia; trwały więc dni 52.

Monitor zachował sobie wyłącznie prawo ogłoszenia tak samego Traktatu pokoju, jak i dosłownej treści protokołów ze 23 posiedzeń Kongressu. Te ostatnie składają około 1,000 stronice in 4. Tymczasem w gazetach Angielskich wydrukowany już został Traktat, według kopii, którą niewiadomo jak zdołano dostać drogą prywatną. Rząd Francuzki zabronił swoim gazetom powtarzać tę wersję.

Treść protokołów będzie miała dla publiczności większy interes, niż się zdawać może; wyjawi wiele szczegółów nikomu nie wiadomych i będzie miała na politykę europejską wpływ, którego wypadki będą niemalej wagi.

— 21 Kwietnia był u hrabi de Morny bal pożegnalny dla Pełnomocników, którzy się jeszcze w Paryżu znajdowali. Zgromadzenie było świetne i liczne.

— P. de Morny, jak było doniesiono, ma dwojaką poleconą sobie misję w Rosji: przywrócenie stosunków dyplomatycznych z tym Państwem i znajdowanie się na Koronacyi Cesarza. Wszakże szlach. hrabia nie pozostanie jako Poseł Zwyczajny w Petersburgu, lecz wróci na wysoką swą posadę Prezesa Izby Prawodawczej.

— Na wody la Plata wyprawione będą wprędce szalupy kanonjerskie w liczbie sześciu z fregatą śrubową wojenną *Isly*. Ta eskadrylla oddana jest w dowództwo kapitanowi Herbingham.

— Cesarzewicz wyjeżdżał wczora poraz pierwszy. Składka po 25 centimów, zawiązana naprzód w 4-m okręgu Paryża na cel ofiarowania Cesarzowej i Jej Synowi podarunku, rozciągnęła się ztamtąd na inne okręgi i summa, z niej otrzymana, ma być użyta dla zakupienia na rzecz Syna Cesarzkiego villi Marengo we Włoszech, położonej na tém samym polu, gdzie była wygrana bitwa tego nazwania.

— Pomimo to, że Gazeta urzędowa Medyolańska po kilkakroć zapowiedziała bytność Papieża w Paryżu na chrzcinach Cesarzewicza, wiadomość ta nie zdaje się przeto być pewnością, gdyż Pius IX, wyznaczwszy urzędowie Legata, który ma go zastępować na tym obrzędzie, samym tym faktem obwieścił, że nie przybędzie osobiście.

— Piszą z Paryża do Nowej Gazety Pruskiej 24 Kwietnia: „Dziś lub jutro spodziewany tu jest Pierwszy Minister Sardyński hrabia Cavour, w powrocie z Londynu. Porozumiał się on z lordem Palmerston względem tego, co ma być mówiono w Parlamencie Angielskim i w Izbach Sardyńskich, i można być pewnym, że to, na co się ci mężowie Stanu zgodzili, nie będzie takiej natury, iżby miało odjąć wszelkie nadzieje rewolucjonistom. Poruszenia demagogiczne nie będą zachęcane, ale też ani umarzane; będą one zawsze na odwozdzie, jako pogrożka. Jakkolwiek bądź, gra to nader niebezpieczna. Zresztą wycieczka hrabi Cavour do Londynu niepodobała się w Paryżu; zdawałoby się z niej, że Minister Sardyński więcej spodziewa się od Anglii, niż od Francji. Co do odjazdu jego do Turynu, ten nastąpi natychmiast po pożegnalnym posłuchaniu, które mieć będzie u Cesarza.

— Na Giełdzie 25 Kwietnia: 4½ procent. 93 fr. 70 centimów. — 3 procentowe 74 fr. 20 centimów. (J. de S.-P.)

NIEMCY.

PRUSSY. Nowa Gazeta Pruska z dnia 26 Kwietnia twierdzi, że zamknięcie Izby będzie miało miejsce w przyszłym tygodniu.

— Król Jmć wyjechał 25 Kwietnia na dni kilka do Drezna w towarzystwie Pierwszego Ministra, P. Manteuffel, Ministra Dworu P. Masson i Jenerał-adjutanta P. Gerlach. Królowa Jmć wyjechała tamże 22 b. m. (P. P.)

NOWINY ZE WSCHODU.

Wszystkie doniesienia ze Wschodu mówią o rozporządzeniach ku wyprowadzeniu wojsk sprzymierzonych z Krymu i Turcyi; szczególnie dowodczy angielscy odznaczają się pośpiechem w tym względzie, jak gdyby chcieli dać przykład innym wojskom co najrychlejszego opóźnienia territorium Turckiego.

— Lord Redcliffe mocno jest zagniewany na gazety Angielskie, które z wielką gwałtownością atakują jego całe postępowanie i dają mu do zrozumienia, iż powinien się usunąć. Co do tego ostatniego punktu szlachetny Lord dał się słyszeć, że ani myśli ruszyć się z miejsca, że *pozostanie Postem w Stambule*, albowiem taka jest jego wola, a przynajmniej że póty nie opuści swego stanowiska, aż będzie zeń urzędowie odwołany. (P. P.)